

บันทึก

เรื่อง ขอให้ตีความในปัญหาข้อกฎหมายว่าการจ่ายเงินรางวัลจากตัวมหรสพ
ประเภทภาพยนตร์ เป็นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันหรือไม่

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ สร.๐๒๐๓/๑๙๗๖๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๘ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในกรณีที่กระทรวงการคลังได้ออกระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลจากตัวมหรสพประเภทภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีหลักการว่า หากผู้ดูมหรสพประเภทภาพยนตร์นำส่วนของตัวที่มีเลขที่ตามลำดับของตัว ๔ ตัวหลังตรงกับเลขท้าย ๔ ตัวของรางวัลที่ ๑ ของสลากกินแบ่งรัฐบาลประจำงวดสุดท้ายของเดือนที่มีการจำหน่ายตัวมาขอรับเงินรางวัล ให้กรมสรรพากรจ่ายเงินรางวัลให้ฉบับละ ๕๐๐ บาท ซึ่งกรมตำรวจได้มีหนังสือทักท้วงไปยังกระทรวงการคลังว่า การจัดให้มีการกระทำความผิดของกระทรวงการคลังนั้น เป็นการเล่นการพนันตามบัญชี ข. ลำดับที่ ๑๖ ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ คือ “สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง” อันจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสียก่อนจึงจะจัดให้มีการเล่นได้ แต่กระทรวงการคลังเห็นว่า การกระทำความผิดดังกล่าวไม่เป็นการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยว่า วิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงการคลังดังกล่าวเป็นการพนันอันระบุไว้ในบัญชี ข. ลำดับที่ ๑๖ ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือไม่ และถ้าถือว่าเป็นการเล่นการพนันอันระบุไว้ในบัญชี ข. ลำดับที่ ๑๖ ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ แล้ว จะอยู่ในข่ายต้องมีใบอนุญาตให้เล่นได้หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยแล้ว มีความเห็นว่า เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติในมาตรา ๗ (๒)^๑ และมาตรา ๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘

^๑ มาตรา ๗ ใบอนุญาตทุกฉบับต้องกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) สถานที่ วัน เดือน ปี และกำหนดเวลาที่อนุญาตให้เล่น ถ้าเป็นใบอนุญาตสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสวิป ให้ระบุจำนวนสลากที่จะขายกับสถานที่วันและเวลาที่จะออกด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

พร้อมทั้งบัญชี ข. ลำดับที่ ๑๖^๓ ท้ายพระราชบัญญัติประกอบกับข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า วิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลจากตัวมหรสพประเภทภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นนั้นมีจุดมุ่งหมายที่จะป้องกันการหลีกเลี่ยงในการเรียกเก็บภาษีอากรจากเจ้าของโรงภาพยนตร์ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร และวิธีการตามระเบียบดังกล่าวนี้ไม่มีลักษณะเป็น “สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง” ด้วย เพราะการพนันประเภทสลากกินแบ่งหรือสลากกินรวบที่ดีจะต้องมีสองฝ่าย คือมีเจ้าของหรือเจ้ามือซึ่งเป็นเจ้าของสลากจำหน่ายสลากฝ่ายหนึ่ง และมีผู้ซื้อหรือผู้เล่นอีกฝ่ายหนึ่ง ส่วนการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชค ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง นั้น จะถือว่าเป็นการพนันได้ก็ต่อเมื่อมีผู้จัดให้มีการเล่นขึ้นฝ่ายหนึ่ง และมีผู้เล่นอีกฝ่ายหนึ่งเช่นเดียวกัน กรณีของกรมสรรพากรนี้ กรมสรรพากรมิได้เป็นเจ้าของหรือผู้จำหน่ายตัวมหรสพประเภทภาพยนตร์ และผู้ดูภาพยนตร์ก็ได้เป็นผู้เล่นและไม่เป็นผู้เสี่ยงต่อการเสียเงินซื้อตั๋วเข้าดูภาพยนตร์แต่ประการใด ฉะนั้น ผู้ดูภาพยนตร์หรือกรมสรรพากรจึงไม่เข้าลักษณะเป็นผู้เล่นการพนันหรือผู้จัดให้มีการเล่นการพนันตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. ลำดับที่ ๑๖ ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘

ส่วนปัญหาที่สองนั้น เห็นว่าไม่จำเป็นต้องพิจารณาเพราะได้วินิจฉัยแล้วว่า วิธีการดังกล่าวไม่มีลักษณะเป็นการพนัน

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๑๘

^๒ มาตรา ๙ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสวิป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่งคนใดนั้น ต้องส่งสลาก ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประทับตราเสียก่อน จึงนำออกจำหน่ายได้

ถ้ายังมิได้รับอนุญาตให้มีการเล่นที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้บุคคลใด ๆ เข้าร่วมในการเล่นนั้น

^๓ บัญชี ข.